

7. 9. 2005

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Systematika právní úpravy fúzí

Pro potřebu základní orientace v rámci problematiky fúzí je účelné vymezit její základní systematiku. Právní úprava fúzí zahrnuje jednak obecnou, jednak zvláštní část.

1. Systematika právní úpravy fúzí podle obchodního zákoníku

Pro potřebu základní orientace v rámci problematiky fúzí je účelné vymezit její základní systematiku. Právní úprava fúzí zahrnuje jednak obecnou, jednak zvláštní část.

Obecnou část nalezneme v části druhé, hlavě první, díle prvním obchodního zákoníku. Ustanovení § 69 odst. 1 písm a) ObchZ uvádí, že společnosti se sídlem v České republice mohou být přeměněny fúzí. Podle § 69 odst. 3 ObchZ se fúze může uskutečnit formou sloučení nebo splynutí. Paragraf 69 odst. 5 ObchZ umožňuje fúzi i v případě, že společnost vstoupila do likvidace na základě rozhodnutí společníků nebo příslušného orgánu společnosti. K fúzi společnosti v likvidaci je zapotřebí, aby společníci nebo příslušný orgán společnosti rozhodnutí o vstupu do likvidace zrušil podle § 68 odst. 8 ObchZ. Fúze je přípustná i v případě, že společnost je v úpadku nebo již byl na její majetek prohlášen konkurz či bylo povoleno vyrovnání.

Obecnou právní úpravu fúze nalezneme v ustanovení § 69a ObchZ. V rámci tohoto paragrafu je pojednáno o rozdílech mezi sloučením a splynutím. Právní účinky fúze nastávají ke dni zápisu fúze do obchodního rejstříku (§ 28 odst. 1 ObchZ). Je tu dále uvedena problematika zástavního práva k podílu společníka na společnosti, k akciím nebo zatímčným listům. V neposlední řadě § 69a ObchZ rozlišuje zúčastněné společnosti na zanikající a nástupnickou společnost. Je zde také určena povinnost nechat ocenit své jmění znalečkým posudkem, mají-li být v důsledku sloučení vydány nástupnickou společností nové akcie nebo mají-li vzniknout pro společníky nové obchodní podíly.

V rámci zvláštní části nalezneme specifika týkající se fúze. Specifikum je v tom, že zvláštní ustanovení týkající se fúze osobních společností i společnosti s ručením omezeným volí v hojně míře odkazy na obdobnou či přiměřenou aplikaci ustanovení o fúzi akciové společnosti. Můžeme říci, že metoda odkazů je pro zákonodárce pohodlná, ale pro adresáty normy je těžko srozumitelná. Vyžaduje pro zamýšlené postupy pečlivé odborné vyhodnocování.

Právní úpravu fúze veřejné obchodní společnosti nalezneme v ustanovení § 92a ObchZ. Paragraf 92b ObchZ upravuje fúzi veřejné obchodní společnosti s komanditní společností. U komanditní společnosti je právní úprava fúze stanovena § 104a ObchZ. Fúze komanditní společnosti s veřejnou obchodní společností je zakotvena v § 104b ObchZ.

V ustanovení § 153a ObchZ se nachází právní úprava fúze společnosti s ručením omezeným. Podle § 153b ObchZ se může fúze uskutečnit mezi společností s ručením omezeným a akciovou společností.

Právní úpravu sloučení akciových společností nalezneme v § 220a až 220m ObchZ. Paragraf 220m ObchZ upravuje splynutí akciových společností. Podle § 220o ObchZ mohou fúzovat akciová společnost se společností s ručením omezeným.

2. Systematika právní úpravy fúzí dle navrhovaného obchodního zákona

Návrh obchodního zákona přináší velkou změnu, která se týká systematiky fúzí. Oproti současné právní úpravě fúzí můžeme konstatovat, že v návrhu obchodního zákona dochází ke zjednodušení systematiky fúzí. Toto zjednodušení by mělo přispět k lepší aplikovatelnosti, ale i tak příprava a realizace fúze bude i nadále vyžadovat vysoké odborné znalosti.

Další změnu, kterou přináší navrhovaný obchodní zákon, je odlišná terminologie. Např. termín obchodní společnost je dle navrhovaného obchodního zákona nahrazena termínem obchodní korporace (§ 66 odst. 1) aj.

V rámci úpravy přeměn právnických osob, tedy i fúze, dochází k subsidiárnímu použití úpravy navrhovaného

občanského zákoníku. Podle § 117 navrhovaného občanského zákoníku je fúze jednou z forem přeměn právnické osoby. Paragraf 118 navrhovaného občanského zákoníku stanoví, že nikomu kdo se podílel na přeměně nelze přiznat zvláštní výhodu. Návrh obchodního zákona však stanoví z tohoto zákazu výjimku, a to v § 606 odst. 2, kde je uvedena možnost přiznat výhodu v případě, že tak určí smlouva o fúzi. Tato výhoda však nesmí být nepřiměřená. Odstavec 1 ustanovení § 119 navrhovaného občanského zákoníku definuje rozhodný den a odstavec 2 upravuje účetní závěrky. Zápis fúze do veřejného rejstříku má podle § 120 navrhovaného občanského zákoníku i nadále konstitutivní povahu. V neposlední řadě je v § 121 navrhovaného občanského zákoníku definován rozdíl mezi fúzí sloučením a fúzí splynutím. Není-li stanoveno něco jiného, mohou dle § 123 navrhovaného občanského zákoníku fúzovat jen právnické osoby o téže právní formě. Výjimku z tohoto pravidla zakládá § 600 navrhovaného obchodního zákona, viz. níže.

Navrhovanou úpravu fúze nalezneme v části čtvrté navrhovaného obchodního zákona. Hlava první obsahuje obecná ustanovení. Je zde zachována možnost provést fúzi i tehdy, pokud obchodní korporace vstoupila do likvidace z rozhodnutí společníků nebo orgánu obchodní korporace. V případě, že společnost je v úpadku nebo byl již na její majetek prohlášen konkurz či povoleno vyrovnání, tak i za této situace je fúze přípustná v případě, že budou naplněny podmínky, které předpokládá navrhovaný obchodní zákon. Velkou změnu, kterou nalezneme v rámci společných ustanovení, je ustanovení § 600, které připouští křížové fúze. Jedná se o možnost provést fúzi obchodních korporací různých forem.

Hlava druhá části čtvrté navrhovaného obchodního zákona obsahuje právní úpravu fúze.

Díl první hlavy druhé formuluje obecná ustanovení týkající se fúze (§ 601 až 625). Ke zjednodušení dochází v tom smyslu, že se dosavadní odkazy na právní úpravu akciové společnosti nahrazují obecnou právní úpravou. V rámci obecné úpravy jsou uvedeny specifiky, která se týkají společnosti s ručením omezeným.

Díl druhý hlavy druhé obsahuje zvláštní ujednání pro akciovou společnost (§ 626 až 643). Navrhovaný obchodní zákon opouští přísný režim, který je dle současného obchodního zákoníku zaveden pro všechny formy obchodních společností. Přísnější pravidla vztahuje navrhovaný obchodní zákon v souladu se Třetí směrnicí pouze na akciovou společnost a s drobnými výjimkami i na společnost s ručením omezeným. Zvláštní ustanovení o akciové společnosti se užijí jen tehdy, pokud alespoň jedna ze zúčastněných společností bude akciová. V takovém případě se tato ustanovení použijí jen pro akciovou společnost a nikoliv pro ostatní zúčastněné obchodní korporace neakciového typu. Bude-li akciová společnost nástupnickou společností, musí smlouva o fúzi ve vztahu k nástupnické společnosti splňovat požadavky dle ustanovení § 626 až 643, avšak nikoliv ve vztahu k zanikajícím obchodním korporacím neakciového typu.

Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Vališ, Vych a partneři

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Reklama v advokátní kanceláři](#)
- [Hodnotící dotazníky jako obchodní sdělení v kontrolním plánu ÚOOÚ pro rok 2026](#)
- [Konec „severních ateliérů“? Nový stavební zákon otevírá dveře k rekolaudaci ubytovacích jednotek na plnohodnotné byty](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 33.: Prevence střetu zájmů \(jednatel x společnost\)](#)
- [Jak se vyhnout zákazu a postihu dohod o určování cen pro další prodej?](#)
- [Střet zájmů členů volených orgánů obchodních korporací: pravidla, proces a následky](#)

- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporální autonomie](#)
- [Zákon Lugového: jak Rusko přepisuje pravidla mezinárodních arbitráží](#)